

Sygn. akt III KZ 1/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 19 lutego 2015 r.,

w sprawie J. W.

zażalenia wnioskodawcy na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w [...], z dnia 12 grudnia 2014 r., sygn. akt II AKo [...], o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie

UZASADNIENIE

W dniu 24 lipca 2014 r. J.W. wystąpił z osobistym wnioskiem o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w R. z dnia 22 października 2008 r., o sygn. akt II Ko [...], dotyczącej odszkodowania. Jednocześnie wystąpił o wyznaczenie obrońcy z urzędu do sporządzenia wniosku o wznowienie. W dniu 9 września 2014 r. zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w [...], wyznaczono wnioskodawcy na podstawie art. 81 k.p.k. w zw. z art. 78 § 1 k.p.k. pełnomocnika z urzędu w osobie adw. G. U., celem ewentualnego sporządzenia i podpisanie wniosku o wznowienie postępowania lub złożenia opinii o braku podstaw do złożenia takiego wniosku. W dniu 14 listopada 2014 r. pełnomocnik złożyła w Sądzie Apelacyjnym w [...] opinię o braku podstaw do sporządzenia wniosku o

wznowienie w/w postępowania, przesyłając zarazem jej odpis do wiadomości wnioskodawcy (k. 23 – 25).

Pismem z dnia 17 listopada 2014 r. J. W. został wezwany w trybie art. 120 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 2 k.p.k. do usunięcia w terminie 7 dni formalnego braku wniosku o wznowienie postępowania, poprzez jego sporządzenie i podpisanie przez adwokata albo radcę prawnego, pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania (k. 26). To wezwanie zostało doręczone wnioskodawcy w dniu 21 listopada 2014 r. (k. 33), jednakże wnioskodawca nie usunął w określonym terminie powyższego braku formalnego, lecz nadesłał kolejne pismo (data wpływu do Sądu 16 grudnia 2014 r., k. 35 - 36), w którym ponownie wystąpił o wznowienie postępowania oraz wyznaczenie pełnomocnika z urzędu. W międzyczasie, wobec nieusunięcia braku formalnego, zarządzeniem Zastępcy Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w [...], z dnia 12 grudnia 2014 r., sygn. akt II AKo [...], odmówiono na podstawie art. 120 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. i art. 545 § 1 k.p.k., przyjęcia osobistego wniosku J. W. o wznowienie w/w postępowania (k. 34). Odpis zarządzenia doręczono osobiście wnioskodawcy w dniu 19 grudnia 2014 r. (k. 38), a w dniu 30 grudnia 2014 r., J. W. złożył w ustawowym terminie zażalenie na to zarządzenie. W tym środку odwoławczym ponownie zwrócił się do Sądu o wskazanie adwokata, który sporządziłby w jego imieniu wnioski o wznowienie postępowania (k. 39).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie wnioskodawcy J. W. nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 545 § 2 k.p.k. stwierdza jednoznacznie, że jeśli wniosek o wznowienie postępowania nie pochodzi od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego. W doktrynie oraz orzecznictwie obowiązek ten określany jest powszechnie jako przymus adwokacki, chodzi bowiem o to, by przedmiotowy wniosek opracował podmiot fachowy. Użyte w tym przepisie sformułowanie „powinien” jest równoznaczne z bezwzględną koniecznością realizacji nakazu w nim zawartego. A zatem złożenie wniosku o wznowienie postępowania sporządzonego osobiście przez samego wnioskodawcę (skazanego, ukaranego), jest czynnością prawnie bezskuteczną. (zob. T. Grzegorzczuk, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2008, s. 1153;

postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 września 2012 r., III KZ 67/12, Lex Nr 1220908; z dnia 21 listopada 2012 r., IV KZ 65/12, Lex Nr 1228644; z dnia 30 września 1996 r., V KZ 47/96, OSNKW 1996, Nr 11 – 12, poz. 88).

W tej sytuacji, w przedmiotowej sprawie J. W. nie był uprawniony do sporządzenia osobiście wniosku o wznowienie postępowania. Brak formalny wniosku polegający na niesporządzeniu i jego niepodpisaniu przez adwokata mógł być usunięty przez niego tylko poprzez osobiste ustanowienie pełnomocnika w osobie adwokata lub radcy prawnego z wyboru, gdyż został prawidłowo do tego wezwany w trybie art. 120 § 1 k.p.k. Należy zauważyć, iż wezwanie do usunięcia braku formalnego z dnia 17 listopada 2014 r. zawiera wyczerpujące pouczenie w tym zakresie wraz z konsekwencjami prawnymi nieusunięcia tego braku, w tym także o treści art. 84 § 3 k.p.k. (k. 26). Należy przypomnieć, iż przepis ten stanowi, że obrońca (albo pełnomocnik) wyznaczony z urzędu w postępowaniu kasacyjnym lub w postępowaniu o wznowienie postępowania, powinien sporządzić i podpisać kasację lub wniosek o wznowienie postępowania albo poinformować na piśmie sąd, że nie stwierdził podstaw do wniesienia kasacji lub wniosku o wznowienie postępowania. Z tego właśnie uprawnienia skorzystała wyznaczona w niniejszej sprawie z urzędu na pełnomocnika – adwokat G. U., skoro nie znalazła prawnych podstaw przewidzianych w art. 540 (i następne) kodeksu postępowania karnego, do złożenia wniosku.

Ponieważ w przedmiotowej sprawie J. W. mimo wezwania nie usunął braku formalnego, wydanie zaskarżonego zarządzenia stało się konieczne. Zarządzenie to jest w pełni zasadne i jako takie należało utrzymać w mocy.